

ΟΝΟΜΑ: _____

Ενότητα 13 : Όλοι μια αγκαλιά

Η πτήση των γερανών

Αριθμητικά Επίθετα

Αριθμητικά επίθετα

Αριθμητικά επίθετα: Είναι τα επίθετα που φανερώνουν αριθμούς. Τα αριθμητικά επίθετα ανάλογα με τη σημασία τους χωρίζονται σε **απόλυτα** και **τακτικά**.

Απόλυτα αριθμητικά επίθετα

Απόλυτα αριθμητικά επίθετα: Είναι τα επίθετα που φανερώνουν ένα πλήθος από ουσιαστικά. Όλοι οι αριθμοί είναι απόλυτα αριθμητικά επίθετα.

π.χ. Αγόρασα δύο μολύβια. Ο παππούς μου έχει δεκαέξι κότες.

- Τα απόλυτα αριθμητικά επίθετα από το 13 μέχρι το 19 γράφονται με **μία λέξη**. Το ίδιο γίνεται κι όταν βρίσκονται μέσα σε μεγαλύτερους αριθμούς.

π.χ. (1.817) χίλια οχτακόσια δεκαεπτά.

- Τα απόλυτα αριθμητικά επίθετα από το 21 και μετά γράφονται σε **χωριστές λέξεις**.

π.χ. (25) είκοσι πέντε, (49) σαράντα εννιά

Τακτικά αριθμητικά επίθετα

Τακτικά αριθμητικά επίθετα: Είναι τα επίθετα που φανερώνουν θέση ή σειρά.

π.χ. Βγήκα τέταρτος στον αγώνα δρόμου.

Το βιβλίο που ψάχνεις είναι στο τρίτο ράφι της βιβλιοθήκης.

- Τα τακτικά αριθμητικά επίθετα από το δέκατος τρίτος (13^{ος}) και μετά γράφονται σε **χωριστές λέξεις**.

π.χ. 16^{ος} δέκατος έκτος, 218^{ος} διακοσιοστός δέκατος όγδοος

- Τα τακτικά αριθμητικά επίθετα έχουν τρία γένη και κλίνονται όπως τα επίθετα σε -ος, -η, -ο.

π.χ. ο τρίτος, η τρίτη, το τρίτο

Πίνακας απόλυτων και τακτικών αριθμητικών

Αριθμοί	Απόλυτα αριθμητικά	Τακτικά αριθμητικά
1	ένας, μία (μία), ένα	πρώτος -η -ο
2	δύο (δυο)	δεύτερος -η -ο
3	τρεις, τρία	τρίτος -η -ο
4	τέσσερις, τέσσερα	τέταρτος -η -ο
5	πέντε	πέμπτος -η -ο
6	έξι	έκτος -η -ο
7	εφτά (επτά)	έβδομος -η -ο
8	οχτώ (οκτώ)	όγδοος -η -ο
9	εννέα, εννιά	ένατος -η -ο
10	δέκα	δέκατος -η -ο
11	έντεκα	εντέκατος -η -ο
12	δώδεκα	δωδέκατος -η -ο
13	δεκατρείς, δεκατρία	δέκατος τρίτος -η -ο
14	δεκατέσσερις, δεκατέσσερα	δέκατος τέταρτος -η -ο
15	δεκαπέντε	δέκατος πέμπτος -η -ο
16	δεκαέξι (δεκάξι)	δέκατος έκτος -η -ο
17	δεκαεφτά (δεκαεπτά)	δέκατος έβδομος -η -ο
18	δεκαοχτώ (δεκαοκτώ)	δέκατος όγδοος -η -ο
19	δεκαεννέα (δεκαεννιά)	δέκατος ένατος -η -ο
20	είκοσι	εικοστός -ή -ό
21	είκοσι ένας /μία /ένα	εικοστός πρώτος -η -ο
22	είκοσι δύο	εικοστός δεύτερος -η -ο
30	τριάντα	τριακοστός ή -ό
40	σαράντα	τεσσαρακοστός -ή -ό
50	πενήντα	πεντηκοστός -ή -ό
60	εξήντα	εξηκοστός -ή -ό
70	εβδομήντα	εβδομηκοστός ή -ό
80	ογδόντα	ογδοηκοστός -ή -ό
90	ενενήντα	ενενηκοστός -ή -ό
100	εκατό	εκατοστός -ή -ό
101	εκατόν ένας, εκατό μία, εκατόν ένα	εκατοστός πρώτος -η -ο
102	εκατό δύο	εκατοστός δεύτερος -ή -ό
200	διακόσιοι -ες -α	διακοσιοστός -ή -ό
300	τριακόσιοι -ες -α	τριακοσιοστός -ή -ό
400	τετρακόσιοι -ες -α	τετρακοσιοστός -ή -ό
500	πεντακόσιοι -ες -α	πεντακοσιοστός -ή -ό

600	εξακόσιοι -ες -α	εξακοσιοστός -ή -ό
700	εφτακόσιοι -ες -α	εφτακοσιοστός -ή -ό
800	οχτακόσιοι -ες -α	οχτακοσιοστός -ή -ό
900	εννιακόσιοι -ες -α	εννιακοσιοστός -ή -ό
1.000	χίλιοι, χίλιες, χίλια	χιλιοστός -ή -ό
2.000	δύο χιλιάδες	δισχιλιοστός -ή -ό
10.000	δέκα χιλιάδες	δεκάκις χιλιοστός -ή -ό
100.000	εκατό χιλιάδες	εκατοντάκις χιλιοστός -ή -ό
1.000.000	ένα εκατομμύριο	εκατομμυριοστός -ή -ό
1.000.000.000	ένα δισεκατομμύριο	δισεκατομμυριοστός -ή -ό

Τι πρέπει να προσέξω στην ορθογραφία τους:

- ☑ Το εννέα/εννιά και το εννιακόσια, εννιακοσιοστός-ή-ό, γράφονται με δύο (**vv**).
- ☑ Το ένατος-η-ο, το ενενήντα και το ενενηκοστός-ή-ό γράφονται με ένα (**v**).
- ☑ Τα απόλυτα αριθμητικά δύο και τρεις, όταν μπαίνουν ως α' συνθετικό σε σύνθετες λέξεις, αλλάζουν το **υ** και το **ει** αντίστοιχα και το μετατρέπουν σε γιώτα (**ι**).

π.χ. δύο + συλλαβή = δι**ι**σύλλαβη, τρεις + συλλαβή = τρι**ι**σύλλαβη

Ε ξ α ι ρ ο ύ ν τ α ι και κρατάνε το **υ** οι λέξεις **δυάδα, δυάρι** κ.ά.

- ☑ Τα απόλυτα αριθμητικά τέσσερις και τέσσερα, όταν μπαίνουν ως α' συνθετικό σε σύνθετες λέξεις γίνονται **τετρά-**.

π.χ. τέσσερις + γωνίες = τετράγωνο, τέσσερα + πόδια = τετράποδο

- ☑ Αν θέλουμε να γράψουμε με συντομία ένα τακτικό αριθμητικό επίθετο γράφουμε:

πρώτος - 1^{ος}, δεύτερη - 2^η, τρίτο - 3^ο

Τι πρέπει να προσέξω στην κλίση τους:

- ☑ Τα απόλυτα αριθμητικά **δύο** ή **δυο** και από το **πέντε** μέχρι το **εκατό** δεν κλίνονται, αλλά διατηρούν τον ίδιο τύπο σε όλα τα γένη και σε όλες τις πτώσεις.

π.χ. οι **εκατό** άνδρες, των **εκατό** ανδρών, τα **εκατό** παιδιά

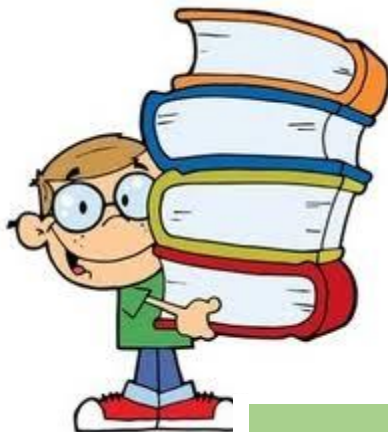
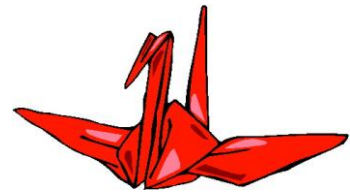
- ☑ Τα απόλυτα αριθμητικά που δηλώνουν εκατοντάδες (π.χ. διακόσια, τρακόσια κλπ.) έχουν **τρία γένη** και κλίνονται μόνο στον **πληθυντικό αριθμό** όπως τα αντίστοιχα με αυτά επίθετα.

π.χ. διακόσιοι - διακόσιες - διακόσια, χίλιοι - χίλιες - χίλια

- ☑ Το αριθμητικό **ένα** κλίνεται και στα τρία γένη αλλά μόνο στον **ενικό αριθμό**, ενώ τα αριθμητικά **τρία** και **τέσσερα** κλίνονται μόνο στον **πληθυντικό αριθμό** και στις πτώσεις **ονομαστική, γενική και αιτιατική** (δες τον παρακάτω πίνακα).

- ☑ Τα αριθμητικά **τρία** και **τέσσερα** χρησιμοποιούν τους ίδιους τύπους για το **αρσενικό** και το **θηλυκό** (δες τον παρακάτω πίνακα).

Το αριθμητικό « ένα »			
Ενικός Αριθμός			
	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
ονομαστική	ένας	μια, μια	ένα
γενική	ενός	μιας	ενός
αιτιατική	ένα(ν)	μία, μια	ένα

Τα αριθμητικά « τρία » , « τέσσερα »				
Πληθυντικός Αριθμός				
	Αρσενικό / Θηλυκό		Ουδέτερο	
ονομαστική	τρεις	τέσσερις	τρία	τέσσερα
γενική	τριών	τεσσάρων	τριών	τεσσάρων
αιτιατική	τρεις	τέσσερις	τρία	τέσσερα

Ασκήσεις

1. Συμπληρώνω τις παρακάτω προτάσεις με το κατάλληλο αριθμητικό επίθετο.

Η Αγγελική έφτιαξε _____ (139) μπομπονιέρες για τον γάμο της.

Η κυρία μας είναι γεννημένη το έτος _____ (1986).

Ο Μιχάλης βγήκε _____ (3^{ος}) στον αγώνα δρόμου του σχολείου και πήρε χάλκινο μετάλλιο.

Η μητέρα μου είναι _____ (42) χρονών και ο πατέρας μου είναι _____ (8) χρόνια μεγαλύτερος.

Η κυρία Σταυρούλα είναι γραμμένη στον κατάλογο του Δήμου στην _____ (708^η) θέση.

Χθες στον κινηματογράφο κάθισα στη θέση _____ (49) στην _____ (21^η) σειρά.

Αγόρασα έναν καινούριο υπολογιστή που κόστισε _____ (1233) ευρώ.

2. Γράφω τους παρακάτω αριθμούς με λέξεις, δηλαδή ως απόλυτα αριθμητικά.

12 : _____

29 : _____

63 : _____

42 : _____

78 : _____

911 : _____

96 : _____

3. Συμπληρώνω τα παρακάτω κενά με το κατάλληλο απόλυτο αριθμητικό επίθετο προσέχοντας το γένος των ουσιαστικών.

- _____ (3) μέτρα
_____ (4) άνδρες
_____ (33) ημέρες
_____ (24) κοπέλες
_____ (1) αγόρι
_____ (500) εκατοστά
_____ (1) θέση
_____ (200) θεατές
_____ (1) άνθρωπος
_____ (600) κιλά

4. Συμπληρώνω τα παρακάτω κενά με το κατάλληλο τακτικό αριθμητικό επίθετο.

1^{ος} : _____

2^η : _____

3^ο : _____

9^{ος} : _____

11^{ος} : _____

21^η : _____

101^{ος} : _____

302^{ος} : _____